

Atkelta iš 3 psl.

vėliau metai iš metų vienur kitur netikėtai prisistatydavo jau neprisimenamas, bet buvęs mano studentas, dabar gal jau firmos direktorius ar parlamento narys. Tačiau, tie beveik 30 metų universitetinio darbo paliko malonių ir draugiškų išpūdžių bei ryšių.

Sustokime ir prie Jūsų įnašo lietuviškai veiklai.

Smagu prisiminti tuos laikus, kai teko kurti Australijos Lietuvių Studentų Sąjungą (dar su a.a. dr. Juozu Miknium), buvau aktyvus „Šviesos“ skyriuje Sydnėje, rašiau ir teberašau Australijos bei užsienio lietuvių spaudai. Prsidėjus bostoniškei „Lietuvių Enciklopedijai“, tapau bendradarbiu ir iš filosofijos srities daviau jai apie 180 įnašų. Taip pat kurį laiką buvau JAV leidžiamo visuomeninio žurnalo „Metmenys“ redakcijos narys, davęs keletą rašinių ir prisidėjęs dviem rašiniais a.a. Vytauto Kavolio red. leidinyje „Lietuviškasis Liberalizmas“. Australijos lietuvių veikloje pora kartų buvau Newcastlio ir kartą Sydnėje Apylinkės Valdybos pirmininkas, 1954-55 ALB Krašto Valdybos narys ir 1997-98 jos pirmininkas. Porą kartų dalyvavau PLB Seime (Washingtono ir Vilniuje). Be to, atkūrus Kaune Vytauto Didžiojo universitetą, kelis metus buvau Atkuriamojo Senato nariu ir studentams skaičiau vieną kitą kursą. Eilę paskaitų daviau ir Meno institute Kaune, apie estetiką.

Žiūrint plačiau, ideologiškai mane labai traukė Sąjūdžio veikla ir atsikurianti Lietuva. Prisimenu, kaip per vieną mitingą Kaune dar buvome apsupti sovietų karių su atsuktis ginklais. Atsikūrimui tęsiantis, bendradarbiau su Sąjūdžio tėsiniu Tėvynės Sąjunga, o čia, kartu su a.a. Albinu Giniūnu, buvome jos atstovais Sydnėje, pateikdami viešus pranešimus, rinkdami finansinę paramą ir pan.

Pasukant į Australijos plotmę dar truputį toliau, keliolika metų buvau LB Spaudos Sąjungos Valdybos narys ir pora metų (po darbščiojo a.a. Vytauto Patašiaus mirties) jos pirmininku. O „Mūsų Pastogė“ rašau dar nuo seno ir vis teberašau, bent kaip Lietuvos įvykių apžvalgininkas.

Mažiau yra žinoma apie Jūsų asmeninį „hobby“ – filateliją, pašto ženklus bei Lietuvos pašto istoriją. Jūs apie tai nemažai parašėte, net dalyvavote pirmo tokio katalogo sudaryme. Gal vieną kitą žodį apie tokį pomėgį?

Pašto ženklų rinkimu pradėjau domėtis, kaip ir daug mokinukų, dar pradžios mokykloje Plungėje. Bendrai, filatelija yra naudingas dalykas, nes susipažįsti su svetimais kraštais, įvykiais, asmenybėmis.

Žinoma, mano rimtesnis dėmesys atgijo daug vėliau, po studijų, ir tada apsiribojo vien lietuviškais aspektais. Pasidariau, taip sakant, ir tyrinėtoju. Sukaupęs gan platų Lietuvos rinkinį, laikui bėgant atspausdinu visą eilę studijų apie Lietuvos pašto ženklus, ypač apie Lietuvos pašto istoriją – imant etnografiškai ir plačiai, apimant visokius laikotarpius ir okupacijas. Dalyvavau 1978 metais JAV sudarant pirmąjį

Dr. Vytautas Doniela 2003 m.

platų katalogą „Postage Stamps of Lithuania“ (dabar jau netrūksta geresnių ir platesnių – lietuviškai, angliškai, vokiškai), ir vėliau parašiau straipsnių, jų tarpe pirmąją detalizuotą studiją apie Lietuvos oro paštą, būtent Lietuvos oro pašto ryšius su pasauliu.

Laikui bėgant, vis labiau nukrypau į Lietuvos pašto sistemos susikūrimą po Pirmojo pasaulinio karo 1919-1921 metais. Straipsnių atspausdinu filateliuose leidiniuose JAV, Vokietijoje, Olandijoje (kur veiki Lietuvos specialistų grupė), Lietuvoje, bet dabar mano rašiniai labiau matomi internete. Kaip tik tokiu naujovišku būdu pasirodė apie 150 mano rašinių apie pirmųjų Lietuvos paštų steigimąsi 1919-1921 metais. Filatelijos specialistams – tai medžiaga apie tą laikotarpį, kai Lietuvos paštai dar neturėjo savo antspaudų ir ženklus nuvertindavo rašalu ar cheminiu pieštuku (angl. provisionals). Tokie objektai yra retoki, dėl savo vertės užtinkami tik tarptautiniuose aukcionuose.

Galima pridurti, kad apart žurnalų, šiuo metu naudingas šaltinis lietuviškai filatelijai yra interneto svetainė, kurios adresas:

lithuanianphilately.com

Ją veda Teksase įsikūręs dabartinis „emigrantas“ Audrius Brazdeikis, o rašiniai šiek tiek prisidedu ir aš.

Jūsų veikla plati – akademinė, visuomeninė, net filatelinė. Turbūt esate gavę ir apdovanojimų?

Pirmiausiai norėčiau paminėti, kad laukia dar vienas atliktinas darbas, būtent perkelti į Lietuvą savo asmeninę gan didelę ir dalinai specializuotą (apie Hegelį) akademinę biblioteką. Gal teks ieškoti paramos. Šiaip gi, įsivėlus į vienokį ar kitokį visuomeninį darbą, atsiranda ir padėkų ar proginių medalių. Netiktų vardinti, nes nesmagu ką nors praleisti. Svarbiausiu, tarsi valstybiniu, laiku 2003 metais LR Prezidento suteiktą ordiną „Už nuopelnus Lietuvai“ su komandoro kryžiumi.

Ačiū už spalvingą pokalbį. Gimtadienio proga linkime ir tolimesnių kūrybinių metų.

Laisvosios Europos radijas – kaip jis tada veikė?

Atkelta iš 4 psl.

neleido skelbti naujienos apie 1983 m. numuštą Pietų Korėjos lėktuvą. Anot istorikės, vietos žmonės tuomet ėmė svarstyti, kodėl sužinoję pavėluotai, kodėl skiriasi vakariečių ir sovietų pateikiamos versijos. „Pavienio žmogaus skatinimas mąstyti ir kritiškai vertinti režimą, po truputį vykde ardomyji darbą“, - vakarie-tišku radijų veiklą, prisidėjusią prie Sovietų Sąjungos subyrėjimo komentavo istorikė.

K. Girnius išsakė kitokią nuomonę. Jis netikės, kad Vakarų radijų klausė tiek daug

žmonių, kiek rodo tyrimai. „Manau, kad sąlygos buvo tokios sudėtingos, o trukdymai tokie dideli, kad norintiems, ypač didmiesčiuose, išklausti mūsų programų turėjo būti labai sunku. Bent pirmaisiais metais, kai dirbome, buvo klausimas, ar kas nors mūsų klausosi, ar yra kokios nors naudos iš šitų laidų?“, - kalbėjo jis. Anot buvusio Laisvosios Europos korespondento, didžiausią vaidmenį radijas suvaidino ne sovietmečiu, o Lietuvai atgavus nepriklausomybę. K. Girniaus teigimu, tuo metu jie rodė pavyzdį, kokia turi būti objektyvi žurnalistika. (Izinius.lt)

Mūsų Pastogė Nr. 3, 2015.02.04, psl. 6

Laima Protas

Trisdešimtšėši bakūžėnai užbaigė 2014-tus metus suruoštame Kalėdiniame pobūvyje Sydney Lietuvių Klube. Labai maloniai ir linksmai buvo praleistas laikas. Didelis dėkui Rimui, Svetlanai ir Amy už mūsų prižiūrėjimą, kad mes maloniai praleistume popietę.

Atsigavus po Australijos Lietuvių Dienų, sausio 16 dieną 2015-tuosius metus pradėjome su iškyla į Bilpin skinti vaisių.

Oras mums pasitaikė labai gražus ir gana karštas, tad oro vėsintuvus autobuse buvo labai naudingas. Atsivežtos didelės skrybėlės buvo naudingos lauke. Pakeliui sustojome Kurrajong, kur pasivaišinom pyragaičiais ir kavute. Moterys aplankė šalia esančią madų krautuvę.

Pririnkę įvairių vaisių sėdome į autobusą. Pakeliui į namus dar sustojome labai įdomioje kavinėje pavalgyti pietų. Grįžom namo labai patenkinti maloniai praleidę dieną. □

Nuotraukoje – bakūžėnų Kalėdiniai pietūs Sydney Lietuvių Klube.

Bakūžėnai iškyloje į Bilpin skinti vaisių.

Bakūžėnai sode prie pilnų krepšių su savo priskintomis gėrybėmis.

Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos informacija

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija kviečia užsienyje gyvenančių lietuvių organizacijas teikti projektus ugdymo ir kultūros srityse, kuriais būtų siekiama įtraukti lietuvius užsienyje į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, stiprinti bendruomeniškumą, plėtoti lituanistinį švietimą, puoselėti lietuvišką kultūrą, remti užsienio lietuvių žiniasklaidą.

Smulkesnę informaciją galima rasti šioje nuorodoje:

<http://www.urm.lt/index.php?406350485>